

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Theologiæ Moralis

Moure, Antonio Fernandes de

Coloniæ Agrippinæ

Cap. 10. De Sacramento extremæ Vnctionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40934

dictus celebrando publice, aut interdictum violando. Ita bulla plumbea his verbis. *Similiter conceditur facultas dicto Commissario dispensandi, & componendi super irregularitate cum his, qui quibusvis Ecclesiasticis censuris missas, & alia diuina officia, non tamen in contemptum clauium celebrauerunt, aut alias illis se immiscuerunt.* Ita Plumbea.

5 QVÆST. *Quaro ulterius, utrum dispensare possit super quavis irregularitate ex delicto?* RISP. Potest, textus expressus bullæ plumbeæ. Et super qualibet irregularitate. Ita illam intelligit Henrriquez. *libr. 2. de indulgent. cap. 14. numer. 4.* Viuald. quem citat Roderic. *in add. bull. ad 3. 13. num. 2.*

DE SACRAMENTO EXTREMÆ VNCTIONIS. §. I.

CAPVT X.

- 1 Quo pacto definitur.
- 2 Quæ est eius materia.
- 3 Quæ est eius forma.
- 4 Quæ est præferenda forma huius sacramenti.
- 5 An sit de essentia formæ sacramenti vnctionis, vs feratur per modum deprecatium.
- 6 Quæ mutatio verborum mutet hanc formam.
- 7 Quæ partes infirmi sunt vngenda.
- 8 De ministro huius sacramenti.
- 9 De subiecto capace huius sacramenti.
- 10 Qui sunt effectus huius sacramenti.
- 11 De dispositione necessaria ad hoc sacramentum.
- 12 De necessitate huius sacramenti.
- 13 De ijs, quæ decreuit Conc. Tridentinum circa hoc sacramentum.

I QVÆST.

1 QVÆSTIO. Quo pacto definitur sacramentum Vnctio-
R E S P. Est sacramentum in quo presbyter cum
 oleo consecrato certas partes corporis infundit
 probabiliter periclitantis oleo consecrato, certa
 cum debita intentione proferendo. Ita colligitur
 cap. 1. de Sacrament. vñt. adiunctis ibi adnotatis. Tenet
 Doctores in 4. sent. d. 23. Nau. cap. 2. num. 12. Viuald. de
 Vñt. tit. 14.

2 QVÆST. Qua est materia huius sacramenti Vnctio-
R E S P. Est oleum oliuarum per Episcopum consecra-
 tum. Ita communiter Doctores in 4. d. 23. Nau. cap. 2.
 num. 11. Viñt. in sum. num. 216. Quod debeat esse oleum
 oliuarum traditur ca. unico de sac. vñt. Docet Catech. Ro-
 man pag. 34. Definitur in Conc. Flore. & Trid. sess. 14. ca. 1.
 Constat ex D. Iacobo ca. 5. Vngentes eum oleo. Oleum enim
 absolute prolatum, supponit pro oleo oliuarum. Quod de-
 beat esse ab Episcopo consecratum tale oleum docet
 Tho. 3. p. qu. 72. art. 3. cum communi. Habetur ca. unico de
 sac. vñt. & in Tri. sess. 14. ca. 1. Hæc aut consecratio est
 necessitate sacramenti. Tenet D. Tho. proxima. Scotus
 Durand. & Palud. in 4. d. 23. qu. 1. art. 4. concl. 1. Syl. in
 Gloss. in ca. illud. 95. dist. ver. Sanctificatio. Quod quidem
 immerito negauit Viñt. in sum. num. 217. & debeat
 Caiet. & post eos Viuald. in suo Candel. tract. de unct.
 vñt. tit. de materia num. 4. Quod vero esse debeat consecra-
 tum ab Episcopo docent Summistæ. verb. vñt. Do-
 ctiores scholastici in 4. d. 23. D. Tho. in add. qu. 23. Nau. in
 22. nu. 12. Viñt. in sum. num. 216. habetur in Concil. Flore.
 & Trident. sess. 14. ca. 2. Catech. Rom. fol. 3. 3. An vero
 commissione Papæ possit simplex sacerdos oleum consecra-
 re, dubitat Scot. in 4. d. 23. quasi 1. Affirmat tamen Viñt.
 cum Palud. & Scoto. in 4. d. 23. Caiet. 3. p. quasi 72. art.
 quos refert in sum. num. 216. tenet etiam Viuald. in pro-
 ximo.

3 QVÆST. Qua est forma sacramenti Vnctio-
R E S P. Est hæc. Per istam sanctam vñtionem, & suam
 pijsimam misericordiam parcat (vel indulgeat) tibi
 Deus quidquid oculorum vitio (vel per visum) deliquisti.

4 QVÆST. Quando sunt hæc verba proferenda? **R E S P.** Nec
 ante

ente, nec post vñtionem, sed dum eadem vñtio fit. Notat Nau. ca. 22. in sum.

5 QVÆST. *Estne de necessitate huius forma, ut proferatur per modum deprecatium?* RES P. Est quidem, Ratio est, quia ista forma eruitur ex loco D. Iacobi allegato, traditur ab Ecclesia. Nam forma per modum indicatiuū prolata est incertissima. Ideo non est audiendus Victor. in sum. de vñct. num. 218. adducens pro se Rich. & Durand. & quantum Nau. ca. 22. num. 3. Angl. de extr. vñct. Vival. in cand. tract. de extrem. vñct. tit. de forma. num. 5. ex Sylu. & D. Thom. affirmant D. Ambros. vsum fuisse forma per modum indicatiuum, non ideo aliter, quam per modum deprecatium est hæc forma proferenda, vti docent D. Thom. Angel. Sylu. Armil. quos refert, & sequitur Vivald. loco citat. cum Sot.

6 QVÆST. *Suntne verba assignata forma huius sacramenti, ita certa, ut omnino eadem requirantur?* RES P. Quæstio est communis, cum reliquis sacramentis, de quibus cum me rogasti in genere, respondi verba formæ in omni sacramento non requiri quo ad sonum, & terminationem verborum, sed quo ad sensum. Itaque illa sola mutatio soni, & terminationis, quæ sensum mutat, mutat essentiam formæ. Gratissima mihi tamen fuit de hac re tunc tua interrogatio, propter euentum, qui mihi in transmontana contigit regione, dum parochialis Ecclesiæ Diu. Petri in oppido Torti Fluij curam agerem, antequam beneficium illud per resignationem dimitterem. Solebam perpetuo comitari Coadiutorem quendam, cum ad infirmos hoc sacramentum deferrebat, bis, & ter aduerti illum in proferenda forma propter similitudinem soni, & inscitiam latinitatis pro verbo, Dereliquisti, dicere Dereliquisti, cœpi mecum impensius cogitare, an ita proferret, attentius aduerti aures, ita proferre illum solitum comprehendere: rogavi hominem, an ita se res haberet, affirmavit, fateor, dolui vehementer, quoniã incidi in scrupulum non contemnendum, an omnia antea acta sacramenta extremæ huius vñtionis, & sæpe sapius necessitatis ad comparandam gratiam, & salutem, recte fierent: illa. n. mutatio ita est in sono, vt arbitrer esse etiam in sensu, suar. n. distinctissima verba, & deo si quis dicat;

dicat: Per istam sanctam unctionem, & suam misericordiam parcat tibi Deus, quidquid oculorum vitio dereliquisti: non faciet sacramentum. Ratio quia bona intentio sola ministri non facit sacramentum absque vera materia, & forma, ut manifestum est.

7 QVÆST. *Quæ partes infirmi corporis sunt unctionis?*
R E S P. Oculi, aures, nares, os, manus, pedes, renes (mas) pectus autem (si sit fœmina propter honestatem). Ideo in proferenda forma notandum est verbum, paratque locc, oculorum, apponendum est, aurium, narium, oris, manuum, pedum, renum, vel pectoris.

8 QVÆST. *Quis est minister huius sacramenti?*
R E S P. Solus sacerdos. Ita definit Concil. Tridentinum 14. capit. 1. can. 4. Erat iam definitum capit. 1. de sacra unctione capit. presbyt. dist. 95. Concil. Cabilonensi capit. 19. Ita dunt Moderni Nauar. in man. capit. 22. numer. 12. Videri sum. numer. 220. Sot. in 4. d. 23. quæst. 2. art. 1. Hic sacerdos non quivis esse debet, sed parochus proprius. Ita D. Thom. in 4. d. 23. quæst. 2. art. 1. Bonau. quæst. 2. art. 1. Richar. & Scot. ibid. Sot. proximo citatus, Sylu. Armil. de unctione & reliqui Summistæ verb. unctionio. Si vero alius sacerdos vngeret, teneret sacramentum, Veruntamen talis sacerdos manet excommunicatus Clem. 1. de privileg. cum aliis que Episcopi, vel parochi proprii licentia istud sacramentum ministrat contumaciter ijs repugnantis. Controuertunt Doctores, an huiusmodi pœnas incurret etiam in necessitate extrema infirmi, absente parochi, & alio sacerdote de licentia parochi apto ad illud ministrandum; cum scit parochum ægte intrusionem, ve ita loquar, etiam in hac extrema necessitate latitum. Affirmat Sylu. unct. quæst. 4. cum D. Anton. quem refert Armil. num. 5. & verb. excomm. num. 49. Nau. cap. 22. numer. 12. Vict. num. 220. quos sequitur Viuald. tract. de unct. de minist. Negant tamen Atchid. & Ioan. And. cap. Si presbyter. 26. quæst. 6. Innoc. & Hostiens. cap. omnis. de penitentia & remis. Ang. verb. unct. casu. 12. num. 3. Caiet. cap. 6. Armil. num. 49. Sot. d. 3. quæst. 2. art. 1. Et sane crediderim sanctam matrem Ecclesiam pro sua pietate noluisse hanc sacerdotis contumaciam, demus sceleratam, damnari.

pœnis, ne deterreatur à sacramento ministrando peropportuno, & sæpe necessario infirmo extreme indigenti. Quod si parochus hoc ministerium ægrè ferat, indignè feret, & irrationabiliter. Quis enim pastor erit, qui ægrè ferat ab inimico suo auxilium præstari suæ oui extreme indigenti, & periclitanti? Ita mihi suadeo, alij aliud iudicent, facile doctiorum iudicio adhæreo, & subsum.

9 QVÆST. *Quis est capax huius sacramenti?* R E S P. Homo infirmus, qui propter infirmitatem est in probabili mortis periculo. Hanc ob rem non datur damnatis ad mortem. Dandum tamen est senibus, qui absque infirmitate alia senio conficiuntur. Ita Viuald. cum Nauar. Dudum vulneratis, qui ob vulnera moriuntur. Ita Sor. in 4. d. 24. quest. 2. art. 2. Sylu. verb. vnct. quest. 5. D. Thom. & Palud. in 4. dist. 25. Flores Theolog. quest. de vnct. quest. 4. conclus. 1. Dandum infirmis, freneticis à quibus non timeatur irreuerentia erga sacramentum, si antequam in frenesim ceciderint, illud petierunt expresse vel tacite, aut si talis est freneticus, vt moraliter credatur, quod si meminisset, illud petijset. Oportet autem, vt non inciderit in amentiam dum esset in peccato mortali notorio, tunc enim incapax est alicuius sacramenti. Ita D. Thom. Sylu. Nau. quos refert, & sequitur Viuald. de vnct. Viguer. in instituta, ca. 16. §. 5. Dandum est infirmo, de cuius vita adhuc dubitatur, an viuus adhuc sit. Ita Nauar. in sum. ca. 22.

10 QVÆST. *Qui sunt effectus huius sacramenti?* R E S P. Duplex. Primus est gratia animam sanctificans, certa, & æqualis omnibus ex opere operato: Ideo grauius peccat, qui hoc sacramentum accipit in peccato mortali. Quia ponere obicem gratiæ est mortale. Datur autem in hoc sacramento gratia ad corroborandas potentias animæ, amouendamque imbecillitatem ex infirmitate ortam erga dæmonis præstigias, & spectra in illa vltima vitæ periodo grauius insultantia. Ita Nauar. cap. 22. Secundus effectus est salus corporis. Ita communiter Doctores. Colliguntur hi effectus ex verbis Dni. Iacobi capit. 5. ita asserentis, & præcipientis. *Infirmatur quis in vobis, inducât presbyteros Ecclesiæ, & orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini, & oratio fidei saluabit infirmum.*

Medull. Casuum.

V n

mm:

num: & alienabit eum Dominus, & si in peccatis suis, alienentur ei.

11 QVÆST. Qua dispositione accedere debet quis ad hoc sacramentum? RESP. Cum attritione vera, putata contritione. Ratio est, quia hoc sacramentum est viuendum, ideo tenerur quis accedere in vita spirituali, saltem putata, alioqui grauer peccabit contra dignam dispositionem. Nam licet probabilissimum sit quoduis sacramentum conferre gratiam attrito vere, debet tamen accedens putare se esse contritum, præterquam accedendo ad sacramentum poenitentiae, ad quod, vt iam dictum, sufficit attritio, putata contritio. Ita Sot. in 4. dist. 23. q. 1. Caiet. verb. contritio. Henriquez de sacramentis in generali capit. 22. Suar. tom. 1. 3. p. disput. 17. sect. 2. §. Sed vixit sunt.

12 QVÆST. Estne hoc sacramentum necessarium susceptioni? RESP. Peccat grauer, qui hoc sacramentum excommunicationis omittit ex contemptu: vel ex iniuria salutis æternæ suæ, vel aliorum suæ domus, familie, vel civitatis commissorum.

13 QVÆST. Qua decreuit Concil. Trident. de hoc sacramento session. 14. ? RESP. Plura. Nimirum esse verum sacramentum à Christo Domino institutum. Itaque reprobata sententia Magist. in 4. dist. 23. qui cum Hippone, & alijs asseruit fuisse institutum à Beato Iacobo, notat Sot. in 4. dist. 23. quest. 1. artic. 1. Esse sacramentum promulgatum à D. Iacobo. Conferre gratiam ex opere operato. Remittere peccata. Alleviare infirmos. Ita Sot. in 4. d. 23. qu. 1. art. 1. definit hoc sacramentum. Est sacramentum infirmorum ad salutem animæ, & corporis. Item definit ritum, quem circa illud observat Ecclesia quadrare sententiæ D. Iacobi. Non posse talem ritum mutari, aut contemni. D. Iacobum per presbyteros intelxisse solos sacerdotes Ecclesiæ, non vero leuitos populi, & ideo per solos Episcopos, & sacerdotes posse conferri. Damnat denique anathematis, qui oppositum huic dictis asseruerit.

(.)